

مقابل چشم و بینی به عوض بینی و گوش به‌جای گوش و دندان در برابر دندان و زخم‌ها را قصاصی است.»

تفاوتی بین چشم زن و مرد، دندان زن و مرد و بینی مرد و زن نیست. این نوع تساوی‌ها در کجای تورات است؟! اگر هم باشد، کم است؛ البته قرآن این مسأله را از تورات نقل می‌کند.

خداوند در آیه ۷ سوره نساء می‌فرماید: ﴿لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا؛ برای مردان از آنچه پدر و مادر و نزدیکان [پس از مرگ خود] به‌جای می‌گذارند، سهمی است و برای زنان هم آنچه پدر و مادر و نزدیکان به‌جای می‌گذارند، سهمی است؛ اندک باشد یا بسیار، سهمی است لازم و واجب.»

اگر پدر و مادر فوت کردند، همان‌طور که فرزندان ذکر ارث می‌برند، فرزندان اناث هم ارث می‌برند؛ برخلاف آنچه در دوران جاهلیت است که اولاد ذکور ارث می‌بردند و اولاد اناث ارث نمی‌بردند.

گاهی از اوقات یک اختلافی هست؛ اما این اختلاف جنبه طبیعی دارد؛ مثلاً وقتی مرد می‌میرد، زن عده نگه می‌دارد؛ اما اگر زن بمیرد، مرد عده نگه نمی‌دارد. درست است که در اینجا تساوی نیست؛ ولی اگر دقت کنیم، طبیعت زندگی این را ایجاب می‌کند. هنگامی که مرد می‌میرد، زن مسئولیتی ندارد، باید چهار ماه و ده روز عده نگه دارد؛ اما اگر زن بمیرد و مرد زنده بماند، می‌خواهد بیرون کار کند، کارهای داخل با کیست؟ مرد نمی‌تواند هم بازار و کارخانه [و بیرون] را اداره کند و هم کار داخل را انجام دهد. به‌همین خاطر مرد می‌تواند زن بگیرد؛ ولو اینکه عده نگه ندارد؛ اما زن بعد از آنکه عده نگه داشت، می‌تواند شوهر کند؛ چون مسئولیتی ندارد؛ اما حقی هم دارد که از آن حق استفاده می‌کند.

گاهی از اوقات از ارث ایراد می‌گیرند که قرآن می‌فرماید: ﴿لِّلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَتَيْنِ؛ مرد دو برابر زن ارث می‌برد.﴾

این هم نتیجه زندگی است. زن اگر نصف می‌گیرد، این نصف را هم در جایی مصرف نخواهد کرد؛ چراکه هیچ مسئولیتی ندارد. آنچه را از پدر مادر می‌گیرد، برای او ذخیره می‌شود و هیچ مسئولیتی ندارد؛ اما مرد مسئولیت دارد و زن و زندگی را باید اداره کند و داشتن این مسئولیت، سبب شده است که این طرف از نظر مبلغ بیشتر باشد.

پس، از نظر الگو باید از مریم و همسر فرعون الگو گرفت. از نظر مساوات نیز اسلام در جاهایی که طبیعت ایجاب مساوات می‌کند، یکسان است.

مطلب سوم

شما که از خارج یا داخل قم آمده‌اید و درس

انسان‌هایی هستند که از قرآن مجید و روایات غافلند.

من کمی نظر قرآن را درباره زن معرفی می‌کنم که ببینید قرآن چگونه به زن می‌نگرد.

قرآن می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ؛ ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی‌تردید گرمی‌ترین شما نزد خدا پرهیزکارترین شماست. یقیناً خدا دانا و آگاه است.﴾

ریشه همه انسان‌ها به دو نفر یعنی ذکر و انثی برمی‌گردد؛ یعنی موقعیت هر دو یکی است و حقیقت همه بشر این است که فرزندان آدم و حوا هستند.

خداوند می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَكُمْ؛ ای مردم! از [مخالفت با فرمان‌های] پروردگارتان بپرهیزید. آنکه شما را از یک تن آفرید و جفتش را [نیز] از [جنس] او پدید آورد.﴾

در این جا «من» من جنسیت است؛ یعنی از همان جنسی که آدم را آفرید، همسرش که حوا باشد را هم آفرید و آدم و حوا از جنس واحدی هستند. این نوع تساوی بسیار مهم است.

کسانی که خیال می‌کنند، نظر قرآن و دین اسلام نسبت به زن کم است، با این دلایل این عقیده را رد می‌کنیم.

اولاً عالم آفرینش به هر دو نفر برمی‌گردد، ثانیاً زن هم از همان جنس مرد آفریده شده، سوم در مقام اثرگذاری و ارزش‌گذاری بر عمل، زن و مرد یکسان‌اند؛ یعنی اگر مرد نماز می‌خواند و پذیرفته می‌شود، زن هم نماز بخواند پذیرفته می‌شود و هر دو در پیشگاه خدا یکسانند.

خداوند می‌فرماید: ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاتًا طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ؛ هرکس [از مرد و زن] کار شایسته انجام دهد، درحالی‌که مؤمن است، مسلماً او را به زندگی پاک و پاکیزه‌ای زنده می‌داریم و پاداش‌شان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند، می‌دهیم.﴾

این آیه بیان می‌کند تفاوتی میان عمل صالح زن و مرد نیست و عامل مهم نیست؛ بلکه عمل زیبا و نیت زیبا مهم است.

از نظر ارزش‌های قصاصی و مجازاتی نیز قرآن کریم مجازات زن و مرد را در بسیاری از مراحل یکسان می‌شمارد.

خداوند می‌فرماید: ﴿أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأَذْنَ بِالْأَذَنِ وَالشَّيْءَ بِالشَّيْءِ وَالْجُزْءَ بِقِصَاصٍ؛ جان در برابر جان و چشم در

است] که دامان خود را پاک نگه داشت و در نتیجه از روح خود در او دمیدیم و کلمات پروردگارش و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از اطاعت‌کنندگان [فرمان‌های خدا] بود.﴾

مریمی که پاکدامن بود؛ حتی هنگامی که جبرئیل به‌صورت یک جوان زیبا در برابرش متمثل شد، گفت: معاذالله وأُخْصِصْتُ فَرْجَهَا.

خلاف آن جامعه یهودی که مریم را متهم به بعضی از مسائل می‌کنند؛ این هر دو الگویی برای زنان هستند.

اما برسیم به دو الگوی دیگر. الگوهایی که از نظر زشتی حدی برای آن وجود ندارد؛ دو الگویی که در خانه پیامبر بزرگ شدند.

همسر فرعون در خانه فرعون بزرگ شد؛ اما پاکدامن بود؛ درحالی‌که محیطش بد بود؛ اما این دو الگو عکس این‌ها هستند و به تمام‌معنا کنیف و آلوده هستند؛ درحالی‌که در خانه دو نبی بزرگ هستند.

قرآن می‌فرماید: ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتٍ زَوْجَةً لِّذِي نِفَسٍ وَالْمُؤْمِنِينَ كَقَرْنٍ مِّنْ صَالِحِينَ فَخَاتَاَهُمَا فَلَمْ يُغَيِّبَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ؛ خدا برای کافران، زن نوح و زن لوط را مثل زده که تحت سرپرستی و زوجیت دو بنده شایسته از بندگان ما بودند؛ ولی [در امر دین و دین‌داری] به آن دو [بنده شایسته ما] خیانت ورزیدند و آن دو[پیامبر] چیزی از عذاب خدا را از آن دو زن دفع نکردند و [هنگام مرگ] به آن دو گفته شد: با واردشوندگان وارد آتش شوید.﴾

اینها در خانه دو پیغمبر بودند اما خیانت کردند. خیانت به معنی مسائل جنسی نیست بلکه اخبار این دو پیغمبر را به دشمنانشان منتقل می‌کردند و جاسوسی می‌کردند.

با اینکه در خانه دو پیغمبر بزرگ شده بودند؛ اما این نوع مصاحبت[با پیامبر خدا] آن‌ها را نجات نداد. کسانی که خیال می‌کنند، مجرد مصاحبت با انبیاء ﷺ انسان را نجات بدهد، این آیه برخلاف آن دلالت دارد که سرانجام‌شان دوزخ است.

نساء مؤمن از مریم و زن فرعون پیروی می‌کنند؛ اما کافران، الگوی‌شان آن دو زن دیگر(همسر نوح و لوط) است.

این در مقام بیان این است که انسان الگو لازم دارد. این‌ها الگو هستند و زنانی که می‌خواهند الگو داشته باشند، زندگانی مریم و همسر فرعون را در نظر بگیرند و زندگی کنند.

مطلب دوم

امروز گاهی اوقات در فضای مجازی سمپاشی می‌کنند؛ یعنی چنین بیان می‌کنند که اسلام برای زن آن مقام لایق را معرفی نکرده است. این‌ها

حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی تصویری به مراسم طلّیعه حضور حوزه علمیه خواهران قم، توصیه‌هایی به طلاب کردند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی در پیامی به مراسم طلّیعه حضور حوزه علمیه خواهران استان قم که در شبستان حضرت زهرا ﷺ حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه ﷺ برگزار شد، توصیه‌هایی ایراد کردند. در پیام معظم‌له آمده است:

انسان در زندگی احتیاج به الگو دارد. عقل انسان‌های کامل مسأله نیست. انسان‌هایی که مثل من و دیگران هستند که در مراحل اول زندگی، نمی‌دانند راه و چاه چیست.

خداوند منان برای زنان دو الگو معرفی می‌کند؛ یکی از این الگوها در کمال پاکی، رفعت و عظمت است؛ اما الگوی دیگر نقطه مقابل این‌هاست. خداوند می‌فرماید: ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتٍ زَوْجَةً لِّذِي زَبٍ ابْنِ لِي عِثْذَكَ بَيْنَا فِي الْجَنَّةِ وَتَجَنَّبِي مِنْ فُؤَعُونَ وَعَمَلِهِ وَتَجَنَّبِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ؛ و خدا برای مؤمنان همسر فرعون را مثل زده است؛ هنگامی که گفت؛ پروردگارا! برای من نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن و مرا از فرعون و کردارش رهایی بخش و مرا از مردم ستمکار نجات ده.﴾

خداوند می‌فرماید: زن فرعون برای جامعه بالیمان الگوست. زنی که در دربار کسی است که می‌گوید:

اناالله(من خدا هستم).

این زن مسلماً در بهترین کاخ‌ها و وضعیت زندگی می‌کند؛ اما می‌داند این زندگی دنیوی پایدار نیست؛ سرای دیگر هست و در سرای دیگر حساب و کتاب هست؛ به‌همین خاطر می‌گوید: خدایا من این عظمت ظاهری را رها می‌کنم و تو «ابن لی عثذک بیننا فی الجنّة» خانه‌ای در بهشت برای من بساز.»

در مقابل همه این کاخ‌ها خانه‌ای ساده می‌خواهد که رضای خدا در آن است. تا از دست همسری که ادعای خدایی می‌کند و فرزندان بنی‌اسرائیل را می‌کشد نجات یابد؛ ﴿وَتَجَنَّبِي مِنْ فُؤَعُونَ وَعَمَلِهِ وَتَجَنَّبِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ». نه‌تنها از دست او بلکه از دست وزرا و همه کسانی که با او همدست هستند و نسل‌کشی کرده و آنها را یاری می‌کنند نجات یابد.

این یک الگویی برای پاکی است. عجیب است که در خانه کفر چنین زنی که الهی به تمام معناست، پرورش پیدا می‌یابد و قرآن می‌گوید: مثل و نمونه است.

﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصِصْتُ فَزْجَهَا فَتَنَجَّحْنَا فِيهِ مِنْ زَوْجِنَا وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهَا كِتَابٌ مِنَ الْقَانِتِينَ؛ و [نیز] مریم دختر عمران [را مثل زده

می‌خوانید، قرآن در آیه ۱۲۲ سوره توبه درباره شما می‌فرماید: ﴿لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ﴾.

شما اولاً باید خود را بسازید و تفقه در دین کنید و عالم بشوید و بعد[آیا باید] در قم بمانید؟ خیر باید برگردید و دیگران را تبلیغ کنید.

بنابراین تنها درس خواندن نیست. درس خواندن فقط به درد خودتان می‌خورد. باید برگردید و تبلیغ کنید ﴿وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾.

بنابراین شما باید عالم باشید، یعنی مصداق ﴿لِيَتَفَقَّهُوا﴾؛ مبلغ باشید، یعنی مصداق ﴿وَلِيُنذِرُوا﴾ و این محقق نمی‌شود مگر اینکه در کنار درس خواندن، سخنرانی را یاد بگیرید؛ یعنی درواقع یک نوع آموزشی داشته باشید، جلساتی داشته باشید و در آن جلسات سخنرانی کنید تا سخنرانی برای شما عادی شود. اگر آموزش و تمرین نداشته باشید، نمی‌توانید به «وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ» جامه عمل بپوشانید.

• **حضور در حوزه علمیه ثمره توجه ویژه خداوند است**

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده مدیر حوزه‌های علمیه خواهران در مراسم «طلّیعه حضور» حوزه علمیه خواهران استان قم، با اشاره به جایگاه عظیم طلبگی، اضافه کرد: شما بزرگ‌ترین انتخاب خود را انجام داده‌اید و اسم خود را برای سفری بزرگ ثبت کرده‌اید؛ یعنی سفری برای سلوک به مسیر الی‌الله؛ هزینه این سفر بسیار زیاد است و هرکسی توان و اجازه این سفر را ندارد. شما مسافر کوی دوست هستید. وی اظهار کرد: این مسیر در عین حال که سخت و دور است، نزدیک نیز هست. این یک سفر پیچیده است و بسیاری از افراد در بین راه متوقف می‌شوند؛ شیطان با ابزارها و وسایل مختلف تلاش می‌کند، افراد را از این مسیر منحرف کند.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به اینکه باید بر روی نقاط ضعف خود متمرکز شویم و آن را از بین ببریم، تأکید کرد: خروج از این مسیر، برابر با سقوط در پرتگاه‌هاست. وی ادامه داد: امام زمان ﷺ مجری فیض و برای همه انسان‌هاست؛ اما توجه اهل بیت ﷺ و امام زمان ﷺ به شما بیشتر است. در عین حال شیطان نیز به شما توجه بیشتری دارد؛ چون می‌داند شما سربازان سپاه حق هستید؛ به‌همین خاطر سرمایه‌گذاری بیشتری برای شما می‌کند تا به مسیر درست نروید.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده، با تأکید بر اینکه در آغاز راه باید نقاط تمرکز ویژه‌ای برای خود را تعریف کنید تا در این مسیر بمانید، اضافه کرد: اولین نقطه تمرکز توجه به درس است. شما باید برای جهاد علمی آماده شوید؛ زیرا جهل از مهم‌ترین ابزارهای دشمنان راه خداست؛ البته جهل شاخه‌های زیادی دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران، با اشاره به اینکه دومین مسأله معنویت است، تأکید کرد: همواره تلاش کنید، قلب خود را پاک و طاهر نگه دارید. اصل ماجرا عالم‌شدن و مشعل‌بودن شماست؛ اما اگر این علم بدون معنویت باشد، ممکن است کارگزار شیطان شویم.

وی سلامتی و نشاط را عامل سوم دانست و تصریح کرد: جسم مانند اسبی است که باید مسیر طولانی با آن بپیماییم. روح بر مرکب جسم سوار است؛ به‌همین خاطر اگر جسم آسیب ببیند، نمی‌تواند مسیر را طی کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین علیرزاده، راهکار رسیدن به این سه هدف را برنامه‌ریزی دانست و گفت: حضرت علی ﷺ می‌فرماید: «اوصیکم بتقوی‌الله و نظم امرکم»؛ زندگی منظم و بر محور نظم برکت دارد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران یادآور شد: برای قبول رسالت‌های مهم نیاز به ذهن منظم دارید. اگر انسان در برنامه‌ریزی‌های روزانه نظم نداشته باشد، ذهن انسان نمی‌تواند منظم باشد.

مدیر مجتمع عالی آموزشی ـ پژوهشی بین‌الملل حوزه‌های علمیه

حوزه علمیه از فعالیت‌های علمی و تبلیغی بین‌المللی حمایت می‌کند

نقش‌آفرین‌اند و می‌توانند با استقلال از ساختارهای اداری، ارتباطات مؤثر علمی و فرهنگی برقرار سازند.

وی با اشاره به حمایت‌های صورت‌گرفته از سوی اداره تبلیغ بین‌الملل و تشکیل سامانه‌هایی نظیر «منیر» و «مبین» برای حمایت هدفمند از تشکل‌ها، تصریح کرد: در این رویکرد جدید، مبلغان و مجموعه‌هایی که به‌صورت تشکیلاتی، فعالیت بین‌المللی داشته باشند، چندین برابر حالت فردی مورد حمایت قرار می‌گیرند و این امر به توسعه کیفی حضور تبلیغی و آموزشی حوزه در خارج از کشور خواهد انجامید.

حجت‌الاسلام و المسلمین موسوی‌زاده در پایان، اظهار کرد: تولید آثار علمی ـ قرآنی و تجربه‌نگاری‌های مؤسساتی مانند رویش، نشان‌دهنده آمادگی حوزه برای ایفای نقش محوری در دیپلماسی علمی و فرهنگی جهان اسلام است.

که با حضور در دو همایش بین‌المللی قرآنی به نگارش درآمد و نشان داد، فضای جنوب شرق آسیا چه ظرفیت بالایی برای گفت‌وگوهای علمی و قرآنی دارد.

وی افزود: در این سفر، نشست‌های متعدد علمی و آموزشی در دانشگاه‌ها، کالج‌ها و مراکز قرآنی برگزار شد و استقبال چشم‌گیری از مباحث اندیشه اسلامی، قرآن و نگاه علمای معاصر ایران مشاهده گردید. تجربه‌ای که در قالب این کتاب ارائه شده، می‌تواند راهنمای طلاب و پژوهشگران برای حضور علمی در عرصه بین‌الملل باشد.

مدیر مجتمع عالی آموزشی ـ پژوهشی بین‌الملل حوزه‌های علمیه در بخش دیگری از سخنانش، به ضرورت تقویت تشکل‌های بین‌المللی حوزوی اشاره کرد و گفت: حوزه برای رسیدن به جایگاه واقعی خود در عرصه بین‌الملل، نیازمند فعال‌سازی تشکل‌های حوزوی است؛ زیرا در حوزه جهانی، این تشکل‌ها هستند که

